

DÉLVIDEK

Z O M B O R,
Csihás Benő u. 3.

II. ÉVFOLYAM, 17. SZ.
1942. JANUÁR 22.

FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SANDOR

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levél cím: Zombor, p. l. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

JAPÁN MEGKEZDTE A NAGYÁZSIAI TÉRSÉG MEGSZERVEZÉSÉT

Tokio hagyományainak és kulturájának megfelelő szerepet juttat minden felszabadított ázsiai népnek – Johore déli részén megsemmisítő csata folyik, Szingapur megrohanása csak órák kérdése – Eredményes német ellentámadások a keleti arcvonalon

Japán az eredményes harcokkal egyidejűleg nagy lendülettel szervezi Kelet-Ázsia új rendjét. A törvényhozás két háza ülését, amelyen Tozso miniszterelnök és Togo külügyminiszter bejelentette a „nagyázsiai jóléti övezet” megszervezésének alapvető módoszatait történelmi jelentőségűnek mondja a Japán sajtó. Az Asahi Simbum azt írja, hogy Ázsia színes népeinek szeme most Tokion csüng, amely megindította azt a nagyarányú harcot az angolszász elnyomatás ellen, amely Ázsia valamennyi népének felszabadítását fogja eredményezni. A sajtó kiemeli a japán államférfiak azon bejelentését, mely szerint Japán minden az angolszász iga alól felszabadított ázsiai népnek biztosítani fogja azt a szerepet az új ázsiai rendben, amely az illető népet hagyományai és kultúrája szerint megilleti. A Fülöp szigetek visszakapják függetlenségüket. Burma megszabadul az angol kizsákmányolástól, Holland-indiának, Ausztráliának és Kínának pedig megegyezéses módot akar adni Tokió arra, hogy belássa az ázsiai népek felszabadításáért folyó küzdelem nagy jelentőségét és szüntesse be az ellenségeskedést, mely esetben Tokió biztosítani fogja számukra az őket megillető helyet.

Nagyjelentőségű a Japán vezető államférfiaknak az a kijelentése, amely szerint szemben az angolszász módszerekkel Japán nem a kizsákmányolásra alapozza az új keletázsiai rendet, hanem Ázsia mérvetelen gazdaságát az ázsiai népek felemelésére és jólétének megalapozására fordítja. Tozso miniszterelnök szerint az ázsiai nyersanyagfeleslegék felhasználásánál figyelembe veszik a Japánnal szövetséges hatalmak érdekeit is és Japánon keresztül Európa is részesedhet abban a gazdagásban, amelyet eddig az angolszász hatalmak világuralmuk fenntartására és kiterjesztésére használtak fel.

Az eddigi arcvonalak mellett nagyjelentőségű események folynak Burmában is. A japán és thaiföldi csapatok együttesen támadják Burmát, ami — olasz lapvélemény szerint — messzemenő jelentőséggel bír a hadműveletek sikere szempontjából. Thaiföldet és Burmát ugyanis a vérrokonság, a közös vallás közös hagyományok és közös kultúra szálai fűzik egybe és a thaiföldi csapatok az ázsiai népek felszabadításának jelszavával indultak meg a Burmát rabszolgasorsban tartó angol haderő ellen, ami valószínűleg nem téveszti el hatását a burmai benszülötték magatartása szempontjából. A burmai hadműveletek eredményei következtében Japán teljesen elvágtatta Kínát az angolszász segélyforrá-

soktól, ami súlyosan esik latba a kínai utánpótlás szempontjából és kétségtelenül sokban befolyásolja majd Csungkingot további magatartásában.

A maláji szárazföldön befejezés előtt állnak a harcok és a jelek szerint közvetlenül közelebb áll a szingapuri szigeterőd megrohanása.

Rio de Janeiróban

olyan határozatot hozott az amerikai-közeli konferencia, hogy az amerikai államok „alkotmányos intézményekkel összhangban” szakítják meg a diplomáciai viszonyt a tengelyhatalmakkal és Japánnal, és a határozat csak akkor lép érvényre, ha azt az érdekelt államok kormánya

jóváhagyja. Ez a fogalmazás ugyancsak csak arra jó, hogy látszólag washingtoni sikert mutasson fel. Lényegében azonban kompromisszum és kétségtelen, hogy az Egyesült Államok nem ezt a határozatot akarta kicsikarni a riói konferencia résztvevőitől. Argentína és Chile nem adta fel álláspontját és kétséges, vajjon egyáltalán hajlandó-e engedelményekre Washington javára. A chilei kormány szóvivője kijelentette az újságírók előtt, hogy kormánya nem fogja megszakítani a diplomáciai és gazdasági kapcsolatokat Európával és Kelet-Ázsiával. Az álláspontok valószínűleg már a közeli napokban teljesen tisztázódnak.

A tengelyhatalmak és az amerikai államok közötti diplomáciai szakítást határozta el a riói értekezlet

Rio de Janeiro, január 22.

A Rio de Janeiróban folyó amerikai-közeli konferencia résztvevői határozatot fogadtak el, mely szerint az amerikai államok felségjogaiknak tekintetbevételével az egyes országok alkotmányos intézményei hatáskörével összhangban kimondják, hogy nem tarthatják fenn tovább a diplomáciai viszonyt Japánnal, Németországgal és Olaszországgal, tekintettel arra, hogy Japán támadás intézett a kontinens egyik állama ellen, Németország és Olaszország pedig hadatüzent a megtámadott államnak.

Az érdekelt államok kormányainak meg kell erősíteniük a határozatot.

A Német Távirati Iroda magyarázata szerint az alkotmányos intézményekre való utalás tulajdonképpen fenntartás. (MTI)

Az ujuineai japán partraszállás előjátéka Ausztrália megrohanásának

A Svenska Dagbladet londoni jelentése szerint az angol közvéleményben nagy nyugtalanságot keltett a burmai és ujuineai két újabb japán támadás. Uj-Guinea megtámadását Ausztrália megrohanása előjátékának tartják. Curtin ausztráliai miniszterelnök kijelentette, hogy az egyre fokozódó japán partraszállási veszély miatt Ausztrália egyetlen katonát sem küld többé sem Angliába sem máshová, miután minden katonájára saját védelmében van szüksége.

Lapjelentések szerint az ausztráliai haditanács elhatározta, hogy visszahívják mindazokat az ausztráliai pilótákat, akik a brit hadseregben teljesítenek szolgálatot, miután ezekre most Ausztráliának van szüksége. (MTI)

Német hadijelentés

A vezéri főhadiszállás csütörtöki hadijelentése közli, hogy Krim félszigetén az ellenségnek a szebasztropoli bekerítési arcvonalon intézett támadásai megghiusultak.

A Doneci arcvonalon, valamint a középső és északi szakaszon erős fagyban tovább folynak a harcok. A német ellentámadások eredményesen folynak.

Leningrádnál kitörési kísérleteket hajtott végre az ellenség, a támadások azonban sikertelenül omlottak össze.

A Nagy-Britannia elleni háború során német repülőgépek a skót partvidék előtt elsüllyesztettek egy hatezer tonnás kereskedelmi hajót és egy 600 tonnás szénszállító gőzöst.

Északafrikában a német és olasz páncélosok az állásaik előtt felvonuló ellenséges csapatokat meglepetésszerű támadással szétverték és visszaszorították Agedábia felé.

A légi erők eredményesen támogatták a szárazföldi harcokat és bombázták az ellenséges célpontokat.

Angol repülőgépek csütörtökre virradóra bombákat dobtak Németország északnyugati tartományaiban lakónegyedekre. Kár nincs. Az angol bombázóktól lelégt a légvédelem. (MTI)

Megérkeztek

az olcsó ruhanyagok a Délvidékre is. A huszonhárom évig tartó idegen megszállás után a felszabadult bácskai magyar községek szegény lakosai részére a kormányintézkedés meghozta az olcsó téli ruhaneműt.

A Tiszamentén már kiosztották a kereskedőknek az olcsó ruhanyagot. Nagyon sok Zombor-környéki község is kapott az olcsó ruhából.

Szabadkára hatszáz pár olcsó baltancs érkezett. Ezeket a baltancsokat csak a szegény munkásberek igényelhetik a közelítési hivatalnál. Azok kapnak erőstápu, olcsó bőrcipőt, akik a téli fagyban a hidegben, az esőben mindig kint tartózkodnak a szabadban, mert foglalkozásuk oda köti őket. Ezeket a szegény munkásokat nem lehetett az általános mértékkel mérni. Különböséget kellett tenni a közelítés terén is közöttük és azok között, akik szellemi munkát, vagy műhelymunkát végeznek.

Az olcsó ruhazati cikkeket is csak azok kaphatnak, akiknek másfajta ruha vásárlására nem telik. Olyanok, akik három-négy öltöny ruha mellett csak azért szeretnének népruhát vásárolni, hogy olyan is legyen, azok nélkülözni lesznek majd kénytelenek az egységruhát. És nagyon helyesen. A kormányt éppen az az intenció vezette a rendelkezés meghozatalánál, hogy azokon segítsen, akik erre rászorultak és akik ezt a gondoskodást megérdemlik.

Ára 10 fillér

ARENA MOZI

CSUTORTOK—PÉNTEK

Nagy kettős műsor

A dzsungel tragédiája

Végig magyarul beszélő film.

Harcra születtem!

TOM TYLER a főszerepben.

Pótműsor: a leutibb maóvar és olasz hiradó

Előadások kezdete: hétköznap 6.15 és 9. va-
sár- és ünneppon 3.30. 6.15 és 9 órakor.A THAIFOLDI CSAPATOK EGYÜTT HAR-
COLNAK A JAPÁNOKKAL BURMÁBAN
Róma, január 22Az olasz sajtó jelentései szerint az olasz
közvélemény nagy rokonszenvvel vette tudó-

Johore tartomány déli csücskén megsemmisítő csata folyik

Japán teliesen elvágja Kinát az angolszász segélyfor- rásoktól — Burma sorsa megpecsételődik

Tokió, január 22.
A tokiói Asahi Simbum különjelentést közöl a maláji arcvonalról, mely szerint Johore tartomány déli részén megsemmisítő csatában morzsolják fel a japán erők a brit hadsereg maradványait. A Seganitól délre körülzárt brit csapatokat felmorzsolják és foglyul ejtik. A félsziget nyugati felében, Malakkától délre ugyancsak körülzárták az ellenséges erőket. Japán becslés szerint mindössze 20.000 főnyi brit hadsereg tanúsít még ellenállást a félszigeten. Az ellenállás letörése után az egész Maláji félsziget megszűnik az ellenségtől és a japánok megkezdhetik Szingapur ostromát.

Tokiói vélemény szerint a burmai partok ellen megkezdett hadműveletek lehetővé teszik, hogy a japán csapatok megindítsák támadásukat Rangoon és Délburma ellen, valamint tengeri hadműveleteket folytassanak a Bengáli öböl vidékén.

Burmában is gyorsan nyomulnak előre a japán erők és sorra semmisítik meg az ellenálló brit erőket.

Tavoy elfoglalásának jelentőségét főleg gazdasági vonatkozásban hangoztatják Tokióban. Tavoy a burmai rizs, cin és gumikereskedelem központja.

másul, hogy a thaiföldi csapatok a japánokkal együttműködésben átlépték Burma határát. A thaiföldi hadsereg számban ugyan nem nagy, harcierejei szempontjából azonban az elsők között van Ázsiában és azonnal a japánok után következnek. A thaiföldi katonai harcias és ütőképes. Thaiföldet vallási és kulturális kapcsolatok fűzik Burmához és az angolok számára igen nagy sullyal esik latba az a körülmény, hogy a thaiföldi csapatok is harcbaléptek a burmai elnyomás ellen az ázsiai népek felszabadításának jelszavával.

Mint az olasz sajtó közli, a burmai japán hadműveletek odairányulnak, hogy egy 250 kilométer széles földcsáv megszállásával teljesen elszigeteljék Kinát. Rangoonban elismerik, hogy a japán csapatok számbeli fölénye nagy és a japánok kedvező terepen nyomulnak előre, amennyiben a thaiföldi fensíkről a burmai síkság felé törnek előre. (MTI)

NEMZETI MOZI

TELEFON: 158.

Szerda—vasárnap

ROBINSON

Nagy expedíciós film, gyönyörű felvételek.

Főszerepben:

Hubert A.
E. Böhme
Marie C'andius
Claus Clausen

süllyesztettek 10 hajót, összesen 70.000 tonna hajótérrel és sulyosan megrongáltak 3, összesen 30.000 tonnatartalmú hajót, könnyebben megrongáltak pedig 5, összesen 40.000 tonnatartalmú hajót.

A miniszter a továbbiakban közölte, hogy a Langley amerikai repülőgépanyahajót a Johnston szigettől nyolc kilométernyire délnyugatra, a Lexinton anyahajót pedig Hawaii szigettől 12 kilométernyire nyugatra süllyesztették el.

A japán haditengerészet e hadműveletek alatt összesen 4 rombolót, 4 aknavető naszádot, 3 tengeralattjárót, 4 szállítóhajót és 67 repülőgépet vesztett. Egy cirkáló megrongálódott. A Fülöp-szigetek ellen végrehajtott tengeri hadműveleteknél a haditengerészet 336 ellenséges repülőgépet lőtt le vagy pusztított el a földön, 4 rombolót, 7 tengeralattjárót és 5 kereskedelmi hajót elsüllyesztett, számos más hadihajót pedig megrongált, köztük egy repülőgépanyahajót is. „Most — fejezte be jelentését a miniszter — a japán haditengerészeti légiere a manilai öbölben lévő Corregidor erődítményeit zúzta szét.”

Nyugtalanító Portugália gazdasági helyzete

Lisszabon, január 22.

Portugália gazdasági helyzete a szakértők és a sajtó megítélése szerint nyugtalanító. A lapok vészkiáltásokat hallatnak és felhívják a lakosság figyelmét arra, hogy nagyszabású fogyasztási korlátozások váltak szükségessé, amelyekbe bele kell nyugodnia a lakosságnak.

CHURCHILL MAGA IS SZÁMOL AZZAL, HOGY TÁVOZNI KELL A BRIT KOR- MÁNY ÉLÉRŐL

Berlín, január 22.

A Deutsche-Diplomatisch Politische Korrespondenz nagy cikkben foglalkozik Togo japán külügyminiszter beszédével és szembeállítja ezt a beszédet Churchill nyilatkozatával. Az angol miniszterelnök — állapítja meg a DDPK — mint az beszédéből kitűnik nem hatalma teljében tért vissza Amerikából, amit az is bizonyít, hogy esetleges utódjáról beszélt. (MTI)

JELENTÉSTÉTELRE HAZARENDELTEK A TOKIÓI SZOVJET NAGYKÖVETET

Tokió, január 22.

Smetanin tokiói szovjet nagykövet kormánya rendeletére jelentéstételre kormányához utazott. (MTI)

ELSULLYEDT A CITY OF ATLANTA AMERIKAI GÖZOS

Stockholm, január 22.

Hivatalos amerikai jelentés szerint a City of Atlanta nevű amerikai gőzöst torpedótalálat érte és elsüllyedt. (MTI)

AMERIKAI TISZTIKULDOTTSÉG UTAZIK ANGLIÁBA

Lisszabon, január 22.

Az American Clipper repülőgépen Lisszabonba érkezett egy 5 tagú amerikai tisztikudottség. Az amerikai tisztek Londonba utaznak. (MTI)

ÁLLAMELLENES MUKODÉSÉRT LETAR- TÓZTATTAK 300 DÉLAFRIKAI RENDŐRT

Johannesburg, január 21.

Johannesburgban letartóztattak három száz rendőrt, akik résztvettek az állam biztonsága ellen irányuló tevékenységben. (MTI)

London legnagyobb problémája:

Meddig tarthatja magát Szingapur?

A Daily Telegraph c. angol lap szerint a Csendes óceán nyugati részén folyton kedvezőtlenebbé válik az angolok helyzete. Egy-két kudarcot el lehet tűrni — írja az angol lap —

az angoloknak azonban ezen a területen a csapások egész sorozatát kellett elszenvedniük. A főkérdés most, meddig tudja magát tartani Szingapur? (MTI)

Mérhetetlen mennyiségű hadianyag került a japánok kezére

Az angolszászok elleni hadműveletekkel egyidejűleg a csun-
kingi csapatok ellen is nagy eredményekkel harcolnak a japánok

Tokió, január 22.

Tozso miniszterelnök hadügyminiszteri minőségében beszámolt a törvényhozás előtt a háború eddigi folyásáról. Kiemelte, hogy a japán csapatok egy hónap alatt teljesen birtokukba kerítették Manilát és Hongkongot, a Japán bekerítésére szervezett angolszász vonal két sarkpillérét, míg a harmadik pillér, Szingapur a hadműveleti övezetbe került és nem kétséges, hogy ez a szigeterőd is nemsokára a japánok birtokába kerül. Ezzel egyidejűleg fokozódó nyomást gyakorol a japán haderő a csunghingyi kínai csapatok ellen is.

A Fülöp-szigeteken azzal, hogy az ellenség erejének maradványait szűk területre szorították össze, tulajdonképpen befejeződtek a hadműveletek.

A japán légiere a hadügyminiszter jelentése szerint január 17-ig a Fülöp-szigeteken 190 a Malájföldön 279, Burmában pedig 135 ellenséges repülőgépet semmisített meg.

A japánok hadizsákmánya sokkal nagyobb, minthogy arról már számadatokat közölhetnének.

Hangsúlyozta a hadügyminiszter, hogy japán szállítóhajók hadihajó kíséret nélkül áttörték az ellenség tengeralattjáró zárát és csapatokat szállítottak partra Borneo szigetén.

Kinában husz csunghingyi hadosztály ellen folyik eredményes japán támadás. Ezeket a csapatokat Burma tehermentesítésére küldte a kínai parancsnokság. (MTI)

Shimada tengerészetiügyi miniszter a japán haditengerészet óriási sikereiről számol be a törvényhozásnak.

A miniszter jelentése szerint a japán haditengerészet hét csatahajót, két repülőgépanyahajót, két cirkálót, hat rombolót, tizenhét tengeralattjárót és huszonhat egyéb hadihajót — ágyunaszádot, aknakeresőt, stb. — süllyesztett el. Megrongált négy csatahajót, hat cirkálót, egy vízirepülőgép-kísérőhajót és három rombolót. A japán flotta ezenkívül elsüllyesztett 35 kereskedelmi hajót, 28 kereskedelmi hajót megrongált, 81-et elfogott az 500 más vízi járművet zsákmányolt. Az ellenségnek 977 repülőgépet pusztítottak el vagy rongáltak meg. Az amerikai vizeken működő japán tengeralattjárók el-

Japán visszaadja szabadságát a felszabadított ázsiai területek lakosságának

A keletázsiai nyersanyagkészletekből japán juttat szövetségeseinek is

Tozso miniszterelnök a felsőházban mondott beszédében kiemelte, hogy a harcokkal egyidejűleg folyik a felszabadított ázsiai területek megszervezése és bekapcsolása a nagyjázsiai jóléti övezetbe. Az angolszász uralom alól felszabadított ázsiai területeknek japán visszaadja hagyományos államrendjét és szabadságát.

A nagyjázsiai gazdasági térség megszervezése olyan alapokon történik meg, amely nem ismeri a kizsákmányolást. Ezek a területek egy gazdasági egységet fognak képezni Japán veze-

tés alatt. Természetesen szüksége mutatkozik annak, hogy a pénzügyi intézkedések azonosak legyenek, ezért a pénzügyi rendet is Japán szervezi meg.

A déltengeri hatalmas nyersanyag forrásokat Ázsia jólétének szolgálatába állítják. A felesleg felhasználásánál számbaveszik a Japánnal szövetséges hatalmak szükségleteit is.

A szükséges hajótérrel Japán fog gondoskodni. Tokióban központi szervezetet létesítenek az ázsiai építő munka irányítására.

Fanny Luukkonen:

Rendületlenül hiszek Magyarország és Finnország nagy és szép jövőjében

Budapestről jelentik: Fanny Luukkonen asszony, a finn nők Lotta Swärd szervezetének világhírű tábornokasszonya, mint tegnapi számunkban már jelentettük este a Tisztikaszinóban nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott a Lotta Swärd szervezet munkájának jelentőségéről. Az előadáson résztvett a Főméltóságú Asszony, vitéz Keresztes-Fischer belügyminiszter és felesége, és a közéleti előkelőségek egész sora. Az előadás után vitéz Bély Alajos altábornagy, országos ifjúsági

vezető vacsorát adott a tábornokasszony tiszteletére. Vitéz Bély altábornagy meleg szavakkal üdvözölte Fanny Luukkonen asszonyt és azon reményének adott kifejezést, hogy a magyar ifjúsági és asszony-szervezetek amelyek ugyanolyan alapon működnek, mint a lotta-szervezet, rövidesen keztfognak a testvéri finn nemzet szervezeteivel.

Fanny Luukkonen válaszában többek között kijelentette, hogy rendíthetetlenül hisz a két ország nagy és szép jövőjében.

A különböző bizottsági tagokat választják meg a pénteki vármegyei közgyűlésen

Bácsbodrog vármegye első kisgyűlését pénteken, január 24-én tartják meg. Az ülésen előkészítik a január 28-i ülést. A rendes közgyűlést január 29-én tartják meg.

A törvényhatóság első ülésén megválasztják a kisgyűlés rendes tagjait és pótagjait. Ezek száma 48. Ezenkívül megválasztják a Nép és Családvédelmi bizottság tiz tagját. A hadiszolgálatosok felülvizsgáló bizottságát, a kijelölő bizottságot, a gazdasági választmányát a törvényhatósági bizottsági tagokat, az igazoló választmá-

nyí tagokat, az építési bizottságot és a köz igazgatási bizottsági tagokat.

A január 28-án megtartandó kisgyűlés tárgysorozatán 165 pont szerepel. Ezek az ügyek még a csonkavármegyéhez tartozó községek beadványaival foglalkoznak. Csúpan Hercegszántó és Magyarkanizsa szerepel a tárgysorozaton a visszatért délvilági részekről. Magyarkanizsa a vágóhid felszerelésére segélyt kér. A városnak a járványkórház felépítésére is nagyobb segélyre van szüksége.

Mentsük meg a nyomorék gyermekeket

Magyarországon körülbelül 10.000 nyomorék gyermek van, akiket gyógyítással, tanítással és kiképzéssel a társadalom hasznos tagjává kell tennünk. Az iskola, a kórház és a műhelyek közös munkája adja az ép lelket a nyomorék testbe. Az ép és egészséges lélek képes arra, hogy megtalálja helyét a társadalomban.

A nyomoréknak vissza kell térnie a társadalomba, ahonnan őt a sors kiteszította. Az élet a nyomorék testben éppúgy él, mint az ép ember testében.

Harmincncolc évvel ezelőtt nemes emberbarátok megalakították a Nyomorék Gyermekek Országos Otthonát (Budapest, XIV., Mexikóút 63. sz.), amely embermentő munkájával visszaadja az önmagukkal tehetetlen nyomorékokat az életnek, a társadalomnak.

A nyomorék gyermekekből az Otthon öntudatos, dolgozó polgárokat nevel a hazának.

A Nyomorék-Otthon 8. osztályu elemi és 4 osztályos ipartanonciskola és az azokkal kapcsolatos internátus van.

Az intézetnek van a nyomorék gyermekek

gyógyítására állandó kórháza, melyben a nyomorék gyermekek gyógykezelése terén eddig is csodás eredményeket ért el, van fürdője, ifjúsági vörös keresztgyulete, önálló zene- és ének kara, cserkészete, korcsolyapályája, labdarúgócsapata és szép kertészete.

A nyomorék gyermekek állandó orvosi felügyelet alatt állanak, azokat vallás-, erkölcsös és hazafias nevelésben részesítik. Kiképzik őket cipész-, szabó-, kötőszövő- és bórdíszműhelyekben, kertészetben, varrodában és irodában.

A nyomorék gyermekek kiképzésük után, önállósítják magukat, vagy segédként dolgoznak.

A kiképzett nyomorék gyermekekből már vezető. Párizsban önálló bórdíszműves, profi futballista, cirkuszi artista és ügyvéd is lett.

Az intézetben a 6-14 éves nyomorék gyermekeket veszik fel. Egyetlen kikötés, hogy a gyermek elméleti képessége olyan foku legyen, hogy testi fogyatékosságát, mely akármilyen nagy is lehet, intelligenciájával pótolni tudja.

Az intézet költségeinek fedezésére szolgál-

nak: a tagdíjak, (évi 12 pengő), a gyűjtések, alapítványok, melyek azonban, sajnos, elértéktelenedtek. Üzemek jövedelmei, államsegélyek, melyek azonban minimálisak, a tartásdíjak, Budapest székesfőváros és az ország társadalmának áldozatkészsége.

A Nyomorék Gyermekek Országos Otthonában 160 férőhely van. Ezek azonban be vannak töltve. Az állami gyermekmenhelyek nyomorék gyermekeit legnagyobb részben nem tudják elhelyezni.

A szegény nyomorék gyermekeket csak kivételesen tudják díjmentesen elhelyezni. A tartásdíj napi 1.80 pengő.

Az Otthonnak évi költségvetése jelenlegi nagyon szűk kerete mellett 150.000 pengőt tesz ki. Két év óta azonban az Otthon országos gyűjtésre engedélyt nem kapott. Az államtól évi 60.000 pengő segélyt kért.

A nép- és családvédelmi alpból évről-évre megfelelő pénzösszeg kiutalandó volna. Mind-egyik vármegyének és városnak legalább 5.000 pengő alapítványt kellene létesítenie, mely után egy nyomorék gyermek volna elhelyezhető, minden emberbarát és gyakorlati szociálpolitikus pártoló tagja legyen az Otthonnak.

A Nyomorék Gyermekek Országos Otthona, mely az országnak egyetlen hasonló intézménye, csaknem kénytelen volt közérdekű működését beszüntetni, ha egy mecenás 50.000 pengő adománnyal segítségül nem sietett volna.

A magyar államnak, a törvényhatóságoknak, városoknak és községeknek, valamint a magyar társadalomnak, a Nyomorék Gyermekek Országos Otthonát, figyelemmel annak nagy emberbaráti hivatásához és közhasznú működéséhez fűződő közérdekű célokra, a lehető legmesszebbmőnően fel kellene karolnia, mert ez az Otthon embermentő feladatot tölt be, az emberszeretet, a vallásosság és a hazaszeretet nemes munkáját végzi, melynek támogatása mindenkinek legszentebb kötelessége.

STEUER GYORGY dr.

Megtiltották többféle sütemény készítését

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A Budapesti Közlöny szerdai száma kormányrendeletet közöl, amelynek értelmében a sütőüzemek ezentúl vizes zsemlyén kívül császárszemlyét és vizeskiflit is készíthetnek, illetve forgalomba hozhatnak. Az említett sütemények készítésénél a finom buzaliszthez egszeges buzakenyérlisztet keverni nem szabad. A kész vizeszsemlye súlya 4 dekagrammnál kevesebb és 45 dekagrammnál több, a kész császárszemlye és vizeskifli súlya 3.5 dekagrammnál kevesebb és 4 dekagrammnál több nem lehet. Egy darab császárszemlyét vagy vizes kiflit a kenyérváltójegy egy-egy szelvénye ellenében lehet vásárolni vagy elfogyasztani.

A rendelet több sütemény készítését tiltja. A vendéglátó-, cukrász vagy sütőüzemekben a jövőben — tekintet nélkül a termék liszttartalmára — tejeskenyeret, kalácsot, kuglófot, briósféleket, pogácsaféléket, továbbá ugynevezett turós- és rábaközi perccet vagy ezekkel azonos összetételű tésztaból más alakban és töltelékkel készített süteményeket előállítani és forgalombahozni tilos. Ugyancsak tilos a mézeskenyér készítése és forgalombahozatala is.

A közellátásügyi miniszter ezeket a korlátozásokat enyhíteni vagy szükség esetén további korlátozásokat is elrendelhet. A rendelet a mai napon lép életbe.

Hirdetéseket

a vasárnapi lapra csak péntek délig fogadunk rendes tarifával, azontul érkezett hirdetéseket dupla tarifával fogadunk el.

„Láttam őket elsüllyedni!”

Egy angol szemtanu a „Repulse” és a „Prince of Wales” pusztulásáról

H. G. von Studnitz feldolgozásában közöljük ezt a páratlanul érdekesítő beszámolót, melynek elsőként való közlési jogát az MN sajtószolgálatnak sikerült a „Délvidék” számára biztosítani.

1936/37-ben találkoztunk Spanyolországban. A földkerekség minden országából összesereglett nemzetközi újságírógárdából, melyet a polgárháború csábított Spanyolországba, egyike volt a legfiatalabbaknak. Mint „zöldcsőrű” újságíró, aki a milliós „Daily Express” elsővonalbeli riporterei mellett csak a második vagy harmadik segéd szerepét töltötte be, nem örvendett valami nagy tekintélynek. Népszerűségét nagy gonddal őrzött fiatal feleségén kívül kizárólag hirhét névkonának, az angol képviselőhöz egyetlen kommunista képviselőjének köszönhetette. A fiatal O. D. Gallagher azóta is hiába kergette a világ minden részén a sorsdöntő szerencsét. Ott volt már Abesszíniában is, később megfordult Kínában, majd az angol expedíciós hadtestet is elkísérte Flandriába, a

A nagy élmény

December 8-án, hétfőn, a távolkeleti hajóhad parancsnokának, Sir Tom Philipps tábornagnak zászlóshajója a következő parancsot adta le:

„Az ellenség a Maláj-félsziget északi partján partraszállt és helyi sikereket ért el. Gyors csapatszázalóhajói a part előtt vannak még; ezeket meg kell semmisítenünk, mielőtt az ellenség újabb partraszállásokat hajthatna végre.

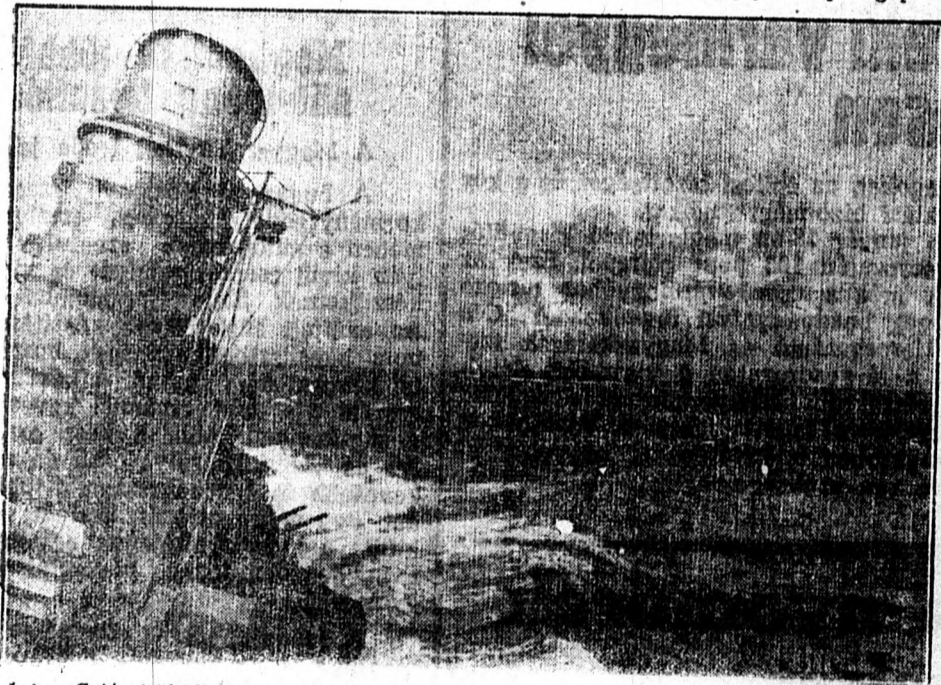
Olyan irányban kell haladnunk, hogy az ellenséges légi felderítés előtt lehetőleg rejtve maradjunk és az ellenséget szerdán hajnalban közvetlenül napfelkelte után meglephessük. Remé-

gének katasztrófájáról, valóban meg is érdekelte ezt a két előkelő oldalt. Gallagher haditudósítói minőségben a „Repulse” fedélzetén tartózkodott és az elejétől kezdve egészen a tragikus végkifejletig átélte a tengeri hadtörténelem egyik örökké emlékeztetben maradó csatáját. Távirati egyszerűsége ellenére is a jelentés minden sorában ott izzik még a csata lélekzet-elállító izgalma; cikornyás szavakra valóban nem volt szükség, a tények maguk is beszélnek. „nagy élmény” azonban, mely hivatva lett volna arra, hogy a közepszerűség szürkéségéből kiemelje, mintha menekült volna előle. Tolla alól sohasem került ki feltűnést keltő cikk. 1941. december 12-én lapja, a „Daily Express” aztán megtette, amit még sohasem tett meg: Gallagher kedvéért lemondott hagyományos rovatbeosztásáról és abból a négy oldalból, melyet a papírhiány meghagyott neki, egy egész oldalt szentelt fiatal riportérének. A szingapuri távirat, melyben Gallagher első szemtanuként számolt be az angol flotta két legbűszkébb egysé-

A hajóraj, melynek zömét a „Prince of Wales” és a „Repulse” csatahajók alkották, délután teljes gözzel haladt, amikor 17.20 óra tájban hirtelen felharsant a sziréna. Nyomban utána a „Repulse” hangszórója is megszólalt: „Mindem ember a helyére, előttünk ellenséges repülőgépek!” Azonnal a légelhárító fedélzetre, beosztási helyemre rohantam. A látóhatár szélen sikerült egy japán felderítőrepülőgépet felfedeznem. Időközben a parancsnoki hidon újból megszólalt a hangszóró:

„Ellenséges repülőgépek követnek. Légelhárítóágyuk tüzelésre készen!”

A két hasonló típusú japán repülőgép azonban

nyem szerint a Sziámi-öbölben szerencsésen rábukkanunk a „Kongó” csatacirkálóra és a kíséretében lévő japán egységekre. Biztosra veszem, hogy az ellenséget mindenképpen ágyúcső elé kaphatjuk. Gyorsaságra minden esetben szükségünk van, nehogy az ellenség időt nyerhessen nagyobb szabású légitámadásra felkészülni.”

Visszafordulunk — de már későn...

Este a tisztí étközben a forró husleves, hideg sült, sonka, felfújt, narancs, banán, ananász és kávé mellett természetesen csakis a délutáni eseményekről beszélgettünk. Legkésőbb hajnalhasadásra vártuk az elkerülhetlent. A szűk eséges előkészületeket még ma éjjel megtettük. 21 óra 5 perckor a hangszóró mindannyiunkat a fedélzetre szólított. A kapitány röviden tájékoztatott az újabb fejleményről: „A hajórajparancsnok éppen most jelezte, hogy

három ellenséges repülőgép árnyékként követ bennünket.

tisztas távolságban követett csak — órákon át —, úgyhogy ágyúink nem léphettek működésbe. Amitől egy hajórajparancsnoknak a legjobban kell félnie, bekövetkezett: utirányunkat felfedezték. A légitámadást most már biztosra lehetett venni. Mi ezzel szemben sem ellenséges hadihajókkal, sem hajókaravánokkal nem találkoztunk.

A hajókaraván, amelyet meg akartunk semmisíteni, figyelmeztetést kapott. Helyette ellenséges repülőgépek részéről számíthatunk fogadtatásra. Hajórajunk ezért megváltoztatja menetirányát és visszatér Szingapurba.”

Általános felzudulás. Valaki csalódottan mondotta: „Ez az átkozott hajó sohasem jut hozzá, hogy puskaport szagolhasson.” Igaza volt. A „Repulse” a háború kitörése óta már 53.000 tengeri mérföldet tett meg, anélkül, hogy valaha is elsütötte volna ágyúit.

Ezen az éjszakán ruhástul mentem aludni.

Reggel öt órakor ismét harci készenlétebe parancsolt minket a hangszóró. Éppen pirkallott. A felhomály sehol máshol, csak a távolkeleti tengereken ilyen átlátszó. Hűvös szél suhant végig a fedélzeten. Az ég opálos fényben villogott. Messze a látóhatár peremén éles kontúrok bukkantak fel, egy fekete pontocskákból álló lánc. A távcsövön világosan felismertük, hajók voltak. Fél hétkor új hangszórós tudósítás: „Hirt kaptunk, hogy az ellenség Szingapurtól északra partraszállást kísérel meg. Felkészülés a csatára!” Gyorsan legyűrtük reggelünket. A hajóraj most libasorban vonult: elől a „Prince of Wales”, utána a „Repulse”, nyomukban a torpedórombolók. Szorosan a maláj partok mentén haladtunk, hogy az ellenséges partraszállás helyét felfedezhessük. 7 óra 55-kor a „Prince of Wales” fedélzetéről egy felderítő repülőgép szállt fel, hogy a szárazföld fölött felderítést végezzen. Órák teltek el, mi pedig acélsisakkal, védőszemüveggel, tűzálló csuklyával és kesztyűvel felszerelve hiába meregettük szemünket. Legfeljebb csak az előttünk haladó „Prince of Wales”-ben gyönyörködhattunk. Csakugyan méltóságos látványt nyújtott, amint hatalmas orrát belemerítette a tajtékzó habokba. Tatján és csataárbocán olyan mereven állott a hadilobogó, mint ha észkából lett volna. Egy fiatal tiszt mellett megjegyezte: „Még nincs közös csata a hátunk mögött, de ez a két csatahajó nagyszerűen begyakorolta az összmunkát. Ezek ketten képviselik az angol flotta legnagyobb tüzerjét.”

10 óra 20 perckor japán repülőgép tűnt fel az égen, nagy kétmotoros gép ugyanabból a típusból, amely a háború első napján Szingapurt megtámadta. A gép gondosan vigyázott arra, nehogy ágyúink hatótávolságába kerüljön. Valószínűleg csak az volt a feladata, hogy sziluettjeinket összehasonlítsa a flottajegyzékek adataival.

11 órakor gözös tűnt fel a távolban. Nem volt lobogója, ezért nyomban feléje vettük utunkat. Éppen távcsövemmel akartam pontosabb vizsgálat alá venni, amikor hirtelen hatalmas robbanás reszkettette meg a levegőt. Pontosan 11 óra 15 perc volt. A „Prince of Wales” adott le egy sorozatot egy repülőgépre. Nyomban erre mi is megnyitottuk a tüzet. Hat repülőgép lebegett a levegőben. Egy jókora repeszdarab csapódott sisakomra.

Mily gyakran beszélgettünk Szingapurban az ismeretlen japán léghaderőről. A „Prince of Wales” tisztjei, amint nyilatkozataikból kivethetem, mindenre fel voltak készülve. A japánokat mindannyian képesnek tartották arra, hogy bombákkal megrakott gépükkel egyszerűen nekirepüljenek az ellenséges hajóknak és a robbanással végeztessék el harakirijüket. A valószínűség azonban minden egészen másképp történt. A japánok alacsonyan repültek, zárt alakulatban, mintha csak gyakorlóról lett volna szó. Ez ejtett csak igazán bámulatba minket! Néhány öreg tengrímédve, akiknek már az Atlanti óceánon és az Északi tengeren is volt része néhány légitámadásban, kijelentette, hogy ilyen még ők sem tapasztaltak. Már az első támadásnál kiderült, hogy a japánok a két csatahajóra vetettek szemet. A rombolókat figyelemre sem méltatták. Csak néhány gép zúgott el alacsony magasságban felettük, nyilván azok, melyeket a légelhárító tűz a csatából való kiválásra kényszerített. Bombáikat természetesen nem felejtették el a rombolók fölött kioldani. A bombatámadás tehát megkezdődött.

Az első bomba — „derült égből”

11 óra 18 perckor a „Prince of Wales” egész légelhárító fegyverzete működésbe lép. Az összes „csikágói zongorák” — így nevezzük mi a légelhárítóágyukat — játszani kezdenek. A nyomjelző lövedékek a repülőgépeket valósággal elborítják. Most a mieink is munkához látnak. A pokoli zenebonában egy szót sem lehet érteni. Hirtelen észreveszem, hogy jobbfelől két torpedóvetőrepülőgép száguld felénk. Egyenesen nekünk tartanak. Az egész jobboldal ágyúi rájuk irányozzák sortűzüket, de nem találják. A repülőgépek mégis kitérnek, anélkül, hogy kiölték volna torpedóikat. A következő pillanatban megértjük, hogy ez a mélytámadás csak zseniális megtevesztő fogás volt. Mialatt az ágyú kezelő legénység szeme mintegy megbabonázva mered a két repülőgépre, súlyos robbanás reszketteti meg a levegőt. A „Repulse” kemény-

ről nagy darabokban pattogzik le a festék. Feltekintünk és legalább 17.000 lábnyi magasságban repülőgépeket fedezünk fel. Ezeket eddig senki sem vette észre. A bombatalálat a repülőgép-fedélzetet érte és átszakította a hangárt.

Egy Wickers-géppuska mögött állok, amely percenkint 2.000 lövést tesz. Az első bombabecsapódás helyéről könnyű füst kezd a fedélzeten szétterjedni. De már ugyanabból a magasságból a második bomba is felszív. Alig néhány méterre tőlünk zuhan a tengerbe. A „Repulse” egy kissé oldalra dől. Az ágyuk kezelőszemély-

zete verejtékezve dolgozik. Az egyik „csikágói zongora” hűtőjének tartalma csövéből buggyan elő. Ismét két repülőgép csap le ránk. Az egyik csak alig ezer yardnyira van tőlünk és mintha egyenesen egyik ágyunk torkába akarna repülni. Tűz! Az ellenséges gépet telitalálat éri. Fűtőszervezete leválik, a törzsből lángok csapnak ki és a következő pillanatban hatalmas füstszalagot huzva maga után meredek zuhanással csapódik a tengerbe. Diadalordításunk egy pillanatra még az ágyudörgést is tulharsogja. A „Repulse” lelötte az első támadórepülőgépet.

Ég a hajó!

A rövid tüzelési szünetben a hangszóró figyelmeztető jelet ad és rekedten bugyborékol ki belőle a legfélelmesebb, legborzasztóbb szó, melyet a tengerész csak ismer:

„Tűz a hajón!”

A repülőgép-fedélzetről vastag füstfelhők gom-

képei később gépeivel együtt sajnos odavesztek, de életüket mindketten megmentették. Magam kicsavart töltőtollal ülök és izgatottan próbálok mindent jegyezni. Az oltási munkálatok lázasan folynak tovább. A kémény jobboldalán három hatalmas nyílás tátong, bombaszilánkok

tyognak elő. Kormos arcú overallos emberek tömőket huznak a fedélzeten. Az egyik egy megsérült helyet ingével igyekszik elkötöni a tömlőn. A víz azonban mégis vastag sugárban fecskendez fel és záporként zudul a Wickers-géppuskákra. Néhányan megízlelik kicserepedett ajkukkal a vizet és megrázkódnak a rémülettől. Sós víz!

A „csikágói zongorák” újból megkezdik hangversenyüket. A fedélzeten szerteszét töltényhüvelvek gurulnak. Olyan sebességgel pattannak ki a tárból, hogy önkéntelenül arra a gibraltári játékautomatára kell gondolnom, mely valamilyen szerkezeti hiba következtében ámokfutásra vetemedett és nvoic fonttal ajándékozott meg, csupa sillingermekben.

11 óra 25 perckor a horizonton óriási szökőkút emelkedik az égnek. Ledobott bomba, vagy lelőtt repülőgép-e, nem tudjuk megállapítani. Ekkor egy felülről jövő kiáltás új irányba tereli figyelmünket. „Amott még egy kacsa uszik a tócsában!” Kacsa, azaz ellenséges repülőgép; ezt a kifejezést az ausztráliai tengerészek től vettük át. Tubby Abrahams és Cevil Brown, az egyik a haditengerészet képtudósítója, a másik amerikai rádióbemondó, mint a villám rohannak a csalogató szóra, hogy a csata egyetlen mozzanatát se veszítsék szem elől, Abrahams

Egyik torpedó a másik után

12 óra 20 perc. A vég közelebb van, mintsem gondolnánk.

Új repülőgéphullám bukkan fel, köröz egy darabig, aztán manőveralakulatban megindul felénk. Balra tőlünk nem messze a „Prince of Wales” tehetetlenül hanykolódik a vizen. Olyan most a hatalmas hajó, mint egy halálrészeg tigris, mely kétségbeesve igyekszik a kegyelemdífést kikerülni. Körvonalait alig tudjuk kivenni, a tűz és füst egészen beborítja. Minden ágyunk föléje fordítja torkát. Vadul ontják a tüzet, a „Prince of Wales”-t, mely a torpedók útjából már nem tud kitérni, nekünk kell most védelmeznünk. Látom, mint oldja ki az egyik repülőgép torpedóját. Majdnem meredeken csapódik a vízbe a gyilkos jószág és nyilegyenesen tart a „Prince of Wales” felé.

Az orrát találja el. Másodpercek múlva a hajó közepén megint torpedó robban, szinte egyidejűleg a tatján a harmadik is.

A hajó hirtelen lendülettel még jobban balra dől. Fedélzetén hullám söpör végig, a legénység hanvatthomlok ugrál a tengerbe. Ebben a pillanatban rettenetes megrázkódtatás vág engem is egy szellőzetőkürthöz. Balról a „Repulse” tatját is elfalálta egy torpedó. Senki sem sejtí, honnan jöhetett. Míg a megfoghatatlan esemény fő-

ütötte sebek. Valaki meséli, hogy löszérfelvonó elakadt. Néhány ember beszorult és most ezeket is ki kellene szabadítani. Akinek nincs éppen dolga, cigaretta után kotorász zsebében. De még két szippantásra sem jut időnk, újból riadó: „Ellenséges repülőgépek előttünk!”

12 óra 10 perc. A támadás ezalkalommal a „Prince of Wales”-nek szól. Tatját hatalmas szökőkút borítja el, utána füstfelhő. Torpedótalálat! A csatahajó minden ágyuja bömböl, a repülőgépek azonban egy métert sem tágitanak irányukból. A „Prince of Wales” balra dől. Ferde helyzetbe került fedélzetén a nehéz lövedékkosarak csuszni kezdenek, a legénység kétségbeesett erőfeszítéssel próbálja alátámasztani őket.

Egy matróz felkiált: „A Prince of Wales elvesztette nagy kormányát!” Senki sem hisz neki. Sohasem hittük volna, hogy egy légitorpedónak ilyen ereje lehet.

Rövid időre eltűnnek a repülőgépek. Vajjon minden bombájukat és torpedójukat levetették? Újból éles kiáltás: „Itt, itt!” Hajszányira huz el hajónk orra előtt egy torpedó, mely eltévesztette célját. Tennant kapitány, parancsnokunk válaszol:

„Eddig még nem, 19 torpedó elől tértünk ki.”

lött tanakodunk, még egy torpedótalálatot kapunk. Nemsokára rá harsány hurrá hangzik fel. Az egyik ágyú legénysége lelőtt egy repülőgépet. Ha jól emlékszem, ez a hatodik lelőtt repülőgépünk. Az öröndetes esemény után azonban hamarosan bejegyezhetem olajfoltos naplómba a harmadik torpedótalálatot is.

A „Repulse” most erősen jobbra dől. A hangszóró felüvölt: „Mindenkinek a fedélzetre!” Líbasorban ereszkedünk le a lépcsőn. Csak az egyik matróz készül magát átvetni a hajó peremén. Egy tiszt odaszól neki: „Csak lassan, lassan, mindannyiunknak ugornia kell majd!” Mire a főfedélzetre érünk, a hajó már olyan szögben dől, hogy alig tudunk megállni. Hogy le ne csusszunk, cipőnk is le kell vetnünk. Szeretnék közben cigarettára gyújtani, de nem találok gyufát. A hajó percről percre jobban megdől. A törzs jobboldalán nemsokára egész kényelmesen lemászatunk. Átvergődünk egy torpedóhálón és belevetjük magunkat a hullámokba.

A vég

Kevéssel előbb, 12 óra 20 perckor irtam a „Prince of Wales” sorsáról az utolsó feljegyzést

naplómba. Amikor felmerülök, még megláthatom, hogyan merül el a „Prince of Wales” orra a hullámokban. A víz körülöttem már nem is víz, inkább olaj. Néhány lökéssel megpróbálok eljutni a „Repulse” közelségébe. Egy hullám az ellenkező irányba terel és így megláthatom még, amint a csatahajó világos pirosra festett gerince felemelkedik a hullámokból. A hajóorr felágaskodik és a süllyedő roncsot hatalmas buborékokban hagyja el a levegő. Egy, két három másodpercig tart ez a kép, aztán a „Repulse” is elmerül.

Beszámolója hátralevő részében Gallagher megmentésének történetét meséli el. Az olajos tengerben uszva végső erőfeszítéssel sikerült neki egy mentőcsónakot elérni. Kétezer megmentett társával együtt ő is a csatahajókat kísérő torpedórombolók fedélzetén tette meg az utat vissza Szingapurba. Beismeri, hogy megmenekülését bajtársaival együtt kizárólag a lovagias japán harcmódnak köszönhetette. Mint a többi angol jelentés, Gallagher is megállapítja, hogy a japán repülőgépek a két csatahajó elsüllyesztése után eltekintettek attól, hogy gyilkos munkájukat a mentést végző torpedórombolókra is kiterjesszék.

A tűzoltók is kivonultak, hogy „bevigyük” a rendőrségre a 160 kilós verekedőt

Bologna legsúlyosabb egyénisége, egy Moschini nevű ur, aki nem kevesebb, mint 160 kilogramot nyom, nem kis munkát adott minap a rendőrségnek és a tűzoltóságának. Moschini kocsmában volt, ahol nagyon felöntött a garatra és verekedni kezdett. Rendőrt hívtak, aki be akarta kísérni, de Moschini egyszerűen lefeküdt a földre s a rendőrré bizta, miként szállítja el 160 kilóját. A rendőr segítségért telefonált, de hiába gyűltek össze négyen, nem bodlogultak Moschinivel. A rendőrök azonban nem estek fejük lágára, értesítették a tűzoltóságot, amely csakhamar meg is jelent legnagyobb hordágyával és mentőkocsijával. Minthogy Moschini azt állította, hogy betegnek érzi magát, a tűzoltók először is kórházba vitték. A kórházban levetkőztették Moschinit, alaposan megvizsgálták s csakhamar kész is volt a várt eredmény: Moschini ur kövérebb ugyan az átlagnál, de egészséges, mint a mák. Moschini nem volt megelégedve ezzel a diagnózissal s továbbra is passzivitásba menekült. Levetkőztetni előbb még csak tudták, de a felöltöztetés sehogysém ment. Végül is megint beavatkoztak a szolgálatkész tűzoltók s úgy, ahogy volt, ádámkosztümben bafuvarozták Moschinit a kocsi s továbbvitték, most már a rendőrségre. A rendőrorvos is megállapította, hogy Moschini egészséges, s minthogy a huskolosszus viselkedésével ellenszenvenet árukt el a meleg iránt, elrendelte, hogy szállítsák be egy hideg cellába. Ez azután csodát művelt. Moschini talpraugrott s villámgyorsan felöltözött. A cellába is saját lábán vándorolt be s a rendőrök és a tűzoltók már csak díszkíséretül szolgáltak neki.

A közellátási hivatal figyelmeztetése a vidékről Budapestre utazó közönség számára

A vidékről Budapestre érkező vendégek és utasok napról-napra azzal a kéréssel fordulnak a székesfőváros élelmiszerjegyközpontjához, hogy finomliszt- és kenyérjegyszelvényeiket váltótjegyre cseréeljék be. Minthogy a fennálló rendelkezések értelmében ennek a kérésnek sem az élelmiszerjegyközpont, sem pedig a dohányárudák nem tehetnek eleget, a vidékről Budapestre érkező utasok önhibájukból abba a kellemetlen helyzetbe jutnak, hogy sehol sem kaphatnak kenyeret. A közellátási hivatal felhívja a Budapestre és az ország bármely részébe utazók figyelmét arra, hogy a fennálló rendelet értelmében finomliszt- és kenyérjegyszelvényt váltótjegyre becserélni csak abban a községben (városban) szabad, amely község (város) a jegyet kiadta. A lakóhely szerint illetékes közellátási hatóságok által váltótjegyre becserélt szelvények állami váltótjegyek, amelyek az ország bármelyik részében egyformán érvényesek.

HIREK

Ugyeletes városi orvos: Dr. Kontsek Ferenc, Szentteleky Kornél utca 12. Telefon: 331. Az ügyeleti szolgálat vasárnap d. u. 14 órákor kezdődik és a következő vasárnap 14 óráig tart.

OTI ügyeletes orvosa: Dr. Kovács Boldizsár, Széchenyi körút 3.

Ugyeletes gyógyszerész: Városi gyógyszerész, Szent György tér.

Beszüntették egy vonatjáratot Zombor és Ujverbász között. A MÁV igazgatósága csütörtöktől kezdve beszüntette azt a vonatjáratot, amely Zomborból délután 14.46 perckor indult Verbászra és onnan este 20.04 órákor érkezett Zomborba.

22 fok hideg Zágrábban. Zágrábból jelentik: A horvát fővárosban és környékén példátlanul nagy a hideg. Tegnap 22 fok volt a fagy-pont alatt. (MTI)

Uj vezetőséget választott a doroszlói Katolikus Olvasókör. A Katolikus Olvasókör most tartotta közgyűlését, amelyen a jelentések elhangzása után a következő új vezetőséget választották meg: elnök Király Imre, alelnök Szücs Mihály, titkár Farkas Lajos, pénztárnok Farkas Károly, könyvtárnok Garai István, választmányi tagok: Tancsik Imre, Király János, Kordélyos Antal, Szalai János, Cseke Imre, Papp Imre, Gellért Lajos Szabó János, Horváth József Tóth Imre, Dormány János, Matistyák Gábor, Samu Márton. Számvizsgálók: Samu Imre, Turkály Pál és Samu István.

Szán a sineken. Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt tegnap Petróc-Dunagálos vasútállomás előtt pár-száz méternyire. Egy gazdáftanul hagyott szánba fogott lovak megvadultak valamitől és futásnak eredtek. A sineken keresztül vágatták át, s az abban a pillanatban befutó személyvonat elütötte a szánt. A lovaknak szerencséjére nem történt komolyabb bajuk, a szán összetört.

Fájdalmas székelésben szenvedők, akiknek a végbél megbetegedései — mint aranyeres csomók, berepedések, viszketegség stb. — teszik az életet nehezzé, a természetes „Ferenc József” keserűviz rendszeres használata által csakhamar enyhülést találhatnak. Kérdezze meg orvosát!

Vízgabálj Adán. Resoczki táncitanító vizsgabáljában bálkirálynőnek Bajusz Veronikát választották meg. Udvarhölgyei Bálint Piroska és Lajkó Gizella.

Iparosértekezlet Magyarokán. Kocsondi Gyula dr. miniszteri osztálytanácsos értekezletet tartott a kanizsai iparosokkal. A látogatás a Délvidék iparosainak beszerzését célozza.

Mi a sanforizálás? Ezt bizony kevesen tudják hazánkban. Sanforizálással válik a ruhaanyag moshatóvá anélkül, hogy az ősz szeugrana. Erről az érdekes eljárásról írt tartalmas cikket Erneyi Gábor, a Buvár januári számában. Ki kell még ezenkívül emelnünk Zsitvay Tibor cikkét a visegrádi emelvényről, Schweitzer József értekezését a fagyöngyről, Horvát Árpád írását a min-tásszövegről és Börcsök Andor ismertető-jét a vibrált-betonról. A tartalmas folyóirat cikket közöl még Dallos László, Gallus Sándor, Gyergyói Margit és Bicskei Jenő to-láhlól. A Buvár januári száma érdekes ro-vataival és gazdag kéngyűjteményével méltán kelt általános feltűnést. Az értékes lap Cavallier József szerkesztésében és a Franklin-Társulat kiadásában jelenik meg.

Árvíz okozott Törökországban a korai hóolvadás. Ankarából jelentik: A korai hóolvadás folytán a Marica és Alda folyók megáradtak és kiléptek medrükből. Az ár egy hidat elsöpört. Az áradás akadályozza a török közlekedés helyreállítást Európa felé.

A horgosi állomáson tolatás közben a vonat alá esett egy vasutas, akinek mind a két lábán keresztül mentek a kerekek

Borzalmas szerencsétlenség történt a Horgos vasúti állomáson. Egy fiatal, alig 22 éves vasúti fékezőnek mind a két lábán keresztülmentek a kerekek, úgyhogy ha életben is marad,

mind a két lábára nyomorék marad.

A szerencsétlenül járt vasutas mint segédfékező utazott Zenta felé, amikor a szerelvény befutott a horgosi állomásra, itt azt a parancsot kapták, hogy néhány megrakodott vagonat kapcsoljanak a vonathoz s csak azután folytassák utjukat Kani-za, illetve Zenta felé. Tolatás közben Szal-

ma olyan szerencsétlenül ugrott le a mozgásban levő mozdony lépcsőjéről, hogy az utánakapcsolt vagon kerekei a bal lábát térdén felül levágták, a jobb lábát pedig erősen összeroncolták, úgyhogy a klinikán később amputálni kellett.

Szalma Lászlót legelőször Rerich János dr. községi orvos részesítette elsősegélyben, aki utána nyomban intézkedett, hogy a súlyosan sérült fiatalembert a mentők útján a klinikára szállítsák.

Eredményesen fejeződött be a szegedi egyetemi ifjak népfőiskolájának tanfolyama. Szegedről jelentik: A szegedi egyetemi ifjuság népfőiskolai tanfolyama csütörtökön ünnepélyes külsőségek között ért véget. A népfőiskolát 30 szegedkörnyéki földműves ifju hallgatta eredményesen.

Angliában a háború kitörése óta közel 54 százalékkal emelkedtek a nagykereskedelmi árak. A londoni „Financial Times” szerint az angol nagykereskedelmi árak a háború kezdete óta 50—54 százalékos emelkedést értek el.

Csak január 31-ig válthatók be az 1 és 2 pengős ezüstérmék. Illetékes helyről figyelmeztetik a közönséget, hogy a Nemzeti Bank intézményei csak január 31-ig bezárólag váltják be az 1 és 2 pengős ezüstérméket. Érdeke a közönségnek, hogy a még benem váltott ezüstérmék a határidőig beváltsa.

A román postaigazgatóság felszólította a közönséget, hogy a postán küldött leveleket ne ragasszák le, mert ezzel csak hátráltatják a cenzura munkáját. (MTI)

Hideghullám a Földközi tenger vidékén — Egyiptomban 3 ember megfagyott.

Tunizsból jelentik: A Földközi tenger keleti partjait is elborította az egész Európában pusztító példátlan hideghullám. Egyiptomban, ahol a hőmérő nem igen száll a fagypontra alá ugyancsak nagy hideg uralkodik. Kairóban három ember megfagyott.

Műsoros est Adán. A Nőegylet választmányi ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy február 8-án műsoros estet rendeznek.

A téli gazdasági tanfolyamok vezetőinek figyelmébe. A Földművelésügyi minisztérium a téli gazdasági iskolák és tanfolyamok tantervébe iktatta a biztosítási ismereteket. A biztosítástantárgy oktatását és tanulását megkönnyítő a MAGYAR BIZTOSÍTÁSTUDOMÁNYI TÁRSULAT most készséggel és díjmentesen bocsátja a tanfolyamvezetők rendelkezésére a kért példányszámban „EZ A LEGKEVESEBB, AMIT A TÜZBIZTOSÍTÁSRÓL TUDNI KELL” c. kiadványát, amely 24 könnyen áttekinthető pontban foglalja össze a tüzbiztosításra vonatkozó ismereteket. A füzet azonnal igényelhető a tudományos társulat címén: Budapest, V., Deák F. u. 16—18.

A kuljai DMKSz vezetősége. Kulán közgyűlést tartott a DMKSz fiókja. A beszámoló után dr. Csehi János főszolgabíró tartott beszédet. A DMKSz vezetősége a következő: dr. Ács Ferenc, Ács József Baló Zoltán, Bencsik Sándor, Csávossy László, dr. Csehy János, Diener János, Dudás Károly és Mihály Gara József, Gergely Imre dr. Horváth Imre, ifj. Jurszik János Judt

József, Kanyó István Lajos és Mihály, dr. Keller Lőrinc, Kovács Károly, Köröczi István Lakatos Miklós, Német János, Prokecz András, Palich Simon, Reile Károly, Rigó János, Romoda Ferenc, Szemetthy Kálmán, Szabó János, Szungyi János és Wiegartz Ernő, póttagok: Bognár János, Bördhardt István, Dudás Mihály, ifj. Juhász István, Knefely Géza, Kovács Dezső, id. Köröczi János, Pölle József, ifj. Puhó-lák György és id. Szukola Ferenc.

Lezuhant egy kétmotoros angol repülőgép — 10 ember életét veszítette. Madridból jelentik: A Gibraltár—Málta vonalon a spanyol partok közelében lezuhant egy kétmotoros angol repülőgép. Tíz ember életét veszítette.

Hamarosan Portugáliában is bevezetik az élelmiszerracionalizálást. (MN) Az Egyesült Államoknak a háborúba való belépésével természetesen még nagyobb méreteket öltött a hajóterhiány a portugál anyaország ellátási viszonyait is jelentős mértékben megnehezítette. Ennek megfelelőleg a kormány nagy erőfeszítéseket tesz a belső termelés, különösen a mezőgazdasági termelés fokozására. Ezenkívül természetesen a rendelkezésre álló készleteknek a megváltozott körülményekhez alkalmazott módon való elosztására irányuló rendszabályok is elkerülhetetlenné váltak. Az első racionálizációs rendszabály a benzínre vonatkozott, de tájékozott körök a korlátozásoknak az élelmiszergyógyászatra való kiterjesztésével is számolnak. A kávé, kakaó és csokoládé legkisebb mennyiségének külföldre való küldését megtiltó rendelet már szintén ebbe az irányba utal, a racionalizálás azonban előreláthatólag nem fog erre a tilalomra korlátozódni. Illetékes körök hől származó hírek szerint a várható korlátozó rendelkezések elsősorban a cukor-, rizs-, kávé- és tökehalfogyasztást fogják érinteni.

Jibaku és sappuku

Japánban mindennapi eseménynek számít az olyan hadijelentés, amely szerint a japán katona önszántából a hősi halált választotta és feláldozta magát a hazáért. Ők azonban nem így jelentenek: „Kilenc katona a repülőgéppel együtt ellenséges célpontban önmagát robbantotta fel”, hanem így: kilenc katonánk jibakut rendezett. A sappuku azt jelenti, hogy a japán pilóta a nálánál erősebb ellenséges repülőalaktól kikeres magának egy gépet és összeütközést idéz elő azáltal, hogy egyenesen belerohan abba. Az emberiség a japán háborúval kapcsolatban megint gazdagabb két hősi tett kifejezésével.

Jól jegyezze meg a címet a legszebben és a legszakszerűbben fest. tisztít

HUSVÉTH LAJOS

Első délvidéki kélmefestő és vegytisztító intézet, Zombor, Deák Ferenc krt. 20

a z Erzsébet ligetnél

Börkabátok festését is vállalom!

S • Z • I • N • H • A • Z

Február 7-én nagyszabású jólelkony művészeslet rendez a zombori helyőrség tisztikara

Vitéz Somogyváry Gyula, Harangozó Gyula és Vera Ilona primabalerina is szerepel a művészi műsoron

A zombori helyőrség tisztikara február 7-én nagyszabású előadást rendez a Városi Színházban. Az előadás tiszta jóvedelmét a zombori inszések felsegélyezésére fordítják.

A rendezőség magasszínű, a legkényesebb igényeket is kielégítő művészi műsört állított össze. A magyar művészi élet egész sor kiválósága lép fel a nagyszabású esten. Ezelőre csak néhány nevet emelünk ki az előadás szereplői közül: Itt lesz vitéz Somogyváry Gyula, a népszerű »Gyula diák« akinek ez lesz az első délvidéki fellépése. Gyula diákokat nem kell külön bemutatnunk a közönségnek, mert a

délvidékiek a 23 évi elszakítás ellenére valamennyien ismerik és szeretik. Vitéz Somogyváry bevezető beszédet mond és egy másik számmal is szerepel a műsoron. Fel lép a művészi műsor keretében Harangozó Gyula, az európai híru balettmester, a m. kir. Operaház balettmestere és felesége Vera Ilona, a m. kir. Operaház primaballerinája is.

Az est részletes műsorát egyik későbbi számunkban ismertetjük.

A helyőrség tisztikarának előadása iránt már is nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A „Gyergyói bál”-al nyit és operákat is színrehoz Kőszegi Géza színtársulata Szabadkán

A Délvidék beszámolt már arról, hogy Szabadka téli színiéviadjának ügye sok bonyodalom után kielégítő megoldást nyert azzal, hogy a kultuszminisztérium hozzájárulásával Kőszegi Géza, akinek kerületébe Szabadkát már annak idején is beosztották, társulatával február első hetétől kezdve három hónapon át játszik a Városi Színházban.

Kőszegi Géza színgazgató napokon át Szabadkán tartózkodott, hogy megtegye az előkészületeket a szezonnyitásra. Alkalmunk volt beszélgetést folytatni Kőszegi Gézával, aki a Délvidék számára társulatáról és terveiről a következőket mondotta:

— A hivatalos helyen megállapított körzeti beosztás és ugyanott jóváhagyott játszási terv szerint szabadkai szereplésünk csak a tavaszi hónapokban került volna sorra. Őszintén örülök, hogy ez a terv közben az illetékes tényezők hozzájárulásával megváltozott és ennek következtében jóval előbb, február első hetétől játszhatunk Szabadkán. Így ezt a várost,

amelynek színházában játszani különös örömmel tekintem,

a téli hónapokban, tehát a főszezonban juttathatjuk remélhetőleg mindvégig kellemes szórakozáshoz és ami ennél sokkal fontosabb, a magyar nyelv és génusz kultuszának áldozva komoly színvonalon álló művészi élményekhez.

— Társulatomban tagjait javarészt fiatal erőkben, az elmúlt évek friss színész-termésének színe-javából állítottam össze. Eddig mindenütt sikert és elismerést arattunk, hiszem, hogy ez Szabadkán is így lesz, annnyival is inkább mert a közönség tapsos elismerését, ami a színészek életét elemel, valamennyien szívvel-lélekkel ambicionáljuk.

— Az Országos Színművészeti kamara bizonyára tudta, miért teszi, amikor az én társulatomat érdemesítette arra, hogy Szabadkán anynyi esztendői kényszerű hallgatás után hirdesse a magyar szó, a magyar szellem hivatottságát és örökéletűségét. Én pedig tudatában vagyok annak, hogy ez a választás engem társulatommal együtt mire kötelez a nemes tradíciója és nagy színházi multu Szabadka városával szemben. Igyekeznem is fogunk a várakozásoknak minden tekintetben megfelelni.

— Az előadásra kerülő prózai darabokon és operetteken kívül, amelyeket a Délvidék egyik legutóbbi cikkében részletesen felsorolt, operai bemutatásokat is fogunk rendezni. Egyelőre Puccini „Pillangó kisasszony”-át és Verdi „Trubadur”-ját mutatjuk be, a budapesti Magyar Királyi Operaház kiválóságainak vendégfellépésével. Orosz Julia, Rácz Tilda, Laczó István, Csóka Béla vendég szereplése van tervezve, de lehet, hogy mások is föllépnek majd. A további operabemutatók sorsa a közönség érdeklődésé-

től függ. Tosca, Rigoletto, Parasztbecsület és Bajzók bemutatása kerülhet még sorra.

— Prózaí vendég szereplések is sorra kerülnek. Kiss Ferenc, Jávor Pál, Bulla Elma, Könyves Tóth Erzsébet, Szilágyi Szabó Eszter, Kiss Mányi, Szilassy László, a Latabárok vendég szereplését sikerült eddig biztosítani.

— A megnyitó előadást február 6-ikára tervezzük. A bérletelőjegyzést már megkezdjük, ezt a munkát a feleségem irányítja. Meggyőződésem, hogy becsületes törekvésünket a szabadkai közönség a lelkes szeretettel fogja fölkarolni, amelyről Bácska művészetkedvelő népe régóta, messze földön híres.

k. b.

Népszínműelőadás Bácskerteszen

A bácskerteszi KALOT ifjusági egyesület vasárnap előadást rendezett. Színi kerület »Az öreg béres« című népszínmű a következő szereplőkkel: Guzsvány Gáspár, Pópa Erzsike, Antalovits Erzsike, Bocsa János, Maros Mariska, Pópa Mihály, Guzsvány Antal, Guzsvány Mihály, Sóta Pál, Maros Katica, Marások Pál, Dubacz Katica, Maros Rózsika, Bazsantik Mihály, Balogh József, Péter Mihály, Buják Pál, Guzsvány Pál, Sulcz Mihály, Marások Gáspár, Gábor Pál, Szurap József, Silling István, Cselyuszka Mihály, Buják Pál, Kajári József, Balogh József, Molnár Ferenc, Buják Veronka, Guzsvány Erzsike, Forgács József, Bazsantik Mihály, Bazsantik Mária, Koleszár Annuska, Csulits Mihály, Veszelits József, Péter Borbála, Ladányi Mária, Urbán András, Szmolenszki János, Guzsvány Gáspár, Pécsi Pál, Balogh Péter, János Mariska, Sáfárik Veronka, Balogh Rózsika, Balogh Mariska, Bazsantik Katica, Molnár Annuska, Péter Boriska, Horváth Veronka, Makó Rozália és Balogh Veronka. Rendező Ágh Antal és ifj. Sturcz József tanítók, sugó Török Péter volt. Az előadást telt ház tapsolta végig.

Nagy sikere volt „A hid” szabadkai bemutatásának. A szabadkai Városi Színház színpadán a szegedi színtársulat nagy sikert aratva mutatta be Herczeg Ferenc „A hid” című történelmi darabját. Gróf Széchenyi Istvánt Horváth József nagy drámai erővel alakította. Crescencia grófnő lehelletszerű lényé Sándor Iza csipkefinom alakításában talált hivatott megszemélyesítőre. Bodor Tibor lobogólelkű Wesselényi Miklós bárója, Homonnay Tivadar klegyensúlyozott, hig-

gadt József nádora és Kertész Dezső kemény fából faragott Kossuth-alakítása eredményesen járult hozzá a sikerhez. Előadás előtt Bodor Tibor Liszt Nándor Széchenyi-ódáját szavalta el nemes pátozzsal. Kár, hogy bajsai Vojnits Aladár kulturtanácsnok tervezett bevezető beszéde elmaradt. Meg kell említenünk, mint a jövőben föltétlenül orvosolandó hibát a nézőtér gyöngém fűtött voltát, ami miatt a közönség javarésze télikabátban tapsolt a tehetséges szereplőknek. (Sz.)

Farsangi korlátozások

Nem engedélyezik a bálokat. Indokolt esetben szerényebb keretek között táncestélyek tarthatók.

A rendelkezés szellemének érvényesülnie kell az egész vonalon és az igények is szerényebb keretek közé szorítandók.

Mint ahogy táncosokban nyersanyaghiány mutatkozik, mindenekelőtt be kell vezetni a jegyrendszert. A hölgyek táncrend helyett egy kis blokkfüzetet kapnak és szelvény ellenében igényelnek táncost a Hombártól. Válogatni tilos, ki-ki elégedjék meg azzal, ami jut.

Nem szabad ezután egyik mamának azt mesélni a másikkól, hogy kislányát X. Y. nyakába akarja varrni. Legfeljebb annyit, hogy más úgy se venné el.

Legjobb barátnőinkről tilos a háta mögött csunya pletykákat terjeszteni. Ilyesmit meghallgatni se szabad. Legfeljebb azt mondani, hogy én is tudok, amit tudok.

Az urak is mérsékeljék magukat.

Vetélytársat tánc közben bokán rugni tilos. Csak visszarugni szabad.

Éjféle szünetben nem illik mindent a papával fizettetni. Csak amit lehet.

Két kézzel szórni a pénzt — mértéktelenség. Inkább föliratni.

Reggelgig való kimaradás mellőzendő. Aki hajnali kettőre nincs otthon, az már ebédig ne is mutatkozzék.

Némely elzüllött és ledér férjmenő egyednek megvan az a visszatartó és közmegvetésre érdemes szokása, hogy vidéken mellyenysebben hordja a karikagyűrűt. Szabad-e ilyesmi? Legfeljebb 60 kilométer távolságon túli viszonylatokban.

Fiatalkorú urak és hölgyek figyelmébe továbbilag:

Tilos a kiskacsót megszorítani. Csak viszszaosztani szabad.

Tilos a kislányt kicsalni a folyosóra. Megy az önként, ha érdemes.

Csunya szokás tánc közben a hölgy fölébe sugdosni. Ilyesmi csak indokolt esetben engedélyezhető.

És mit mondjon egy illedelmes hajadon, ha netán mégis sugdosnak neki valamely csacsakaságot?

Azt, hogy:

— Nem! Nem! Nem!

És az anyakönyvvezető előtt?

Igen! Igen! Igen!

Kiss József.

A Banzáj története

Japánnak nem volt sem Éljen, sem Hoch, sem Alala, Evoé stb. örömmujongásu szava.

A japáni lélek nagy teremtője volt mindig minden örömmel és minden bánattal.

Amig azután 1889-ben történt, hogy két felvilágosult, Nyugaton tanult fiatal japán, népét imádó tudós ember, amikor a japán alkotmányt kihirdették Tokióban, már-már örömmel kiugró szívükre szorítva kezeiket, elkialtották: „Ban-Hai”.

Amely szó ezerévet jelent, avagy az évek ezreit...

Tokióban akkor nagy ünnepségeket rendeztek.

Amikor ez a két tudós fiatalember, felvirágozott kocsiukban ülve, látta a japáni léleknek, ezt a még soha ilyen hatalmas megnyilatkozó, öröm-kitörését, akaratlanul kikiáltott belőlük a Ban-Hai.

Kiabáltak és azóta utánuk kiáltja, vagy halódva sugja minden japán: Banzai!

Kugli-hirek

A szerda esti serlegmérkőzések részletes eredményei a következők:

LEGÉNYEGYLET—SZELENCSE 182:134
Bíró Strangarits. A Legényegylet könnyen győzött a 8 emberrel játszó Szelenccse felett. A Legényegyletből Somosi Balázs, Kovács Gáspár és Milánovits János, míg a Szelenccséből Klaszovits Béla, Zsuljevits Antal és Bobacsek Márton voltak jók.

GLÓRIA—FELSŐVÁROS 148:138
Bíró Anisits. A Felsőváros csak az első félidőben játszott jól míg a második félidőben a Glóriának kedvezett a szerencse. A Glóriából Duacsek József, Ráits Antal és Markos Lajos míg a Felsővárosból Schneider Mihály, Figura András és Bosnyacsics Ferenc voltak jók.

TÖREKVÉS—BUNY. NÉPKÖR 184:139
Bíró Czár. A Törekvés megérdemelten nyerte meg a mérkőzést, az első félidőben a 9 emberrel játszó B. Népkör egyenrangú ellenfele volt. A Törekvésből Basits István Markovits Balázs és Matarits István, míg

A Délvidék német nyelvtanfolyama

Irja: Dr. Végh Zoltán középiskolai okl. tanár.

Wirf ihn nicht hier hinein, wir gehen zum Bahnhof, dort werden sie jede Stunde ausgehoben.

Nicht so dringend.

An wen geht er?

Ich habe nur eine Preisliste über Radioapparate verlangt. Ich will einen neuen Auslandempfänger kaufen. Meiner ist schon sieben Jahre alt, eine alte Type.

Ne dobd itt be, a pályaudvarhoz megyünk, ott minden órában ki veszik.

Nem olyan sürgős.

Kinek megy?

Csak egy árajánlatot kértem rádiókészülékről. Egy új külföldevőt akarok venni. Az enyém már hét éves, régi típusu.

Szószedet

die Auskunft, -ü-e
sammeln, -te, h. -t
das Ausland, -s
dringend

felvilágosítás
gyűjteni
külföld
sürgős

hineinwerfen, warf h.

h. h.-geworfen

ausheben, hob aus,

h. ausgehoben

bedobni

kiemelni, kiszed

Dr. VÉGHNÉ eddig megjelent nyelvkönyvei: „Igy tanulok angolul” és „Igy tanulok németül”. első kötet kapható Dr. Véghné Nyelviskolájában: Budapest, Endresz tér 6 és minden könyvkereskedésben.

a B. Népkörből Zsuljevits Ferenc, Kekezo- vits István és Koprits János voltak jók.

Pénteken este a következő mérkőzések játszó: B. Népkör—Bánát, Törekvés

—Legényegylet, Szelenccse—Glória és Felsőváros—MTE.

Vasárnap január 25-én, Budapesten magyar—német válogatott tekéző mérkőzést játszanak.

(13)

A titkok folyosója

A „Délvidék” eredeti regénye • Irta: Kozma Béla

Arlington letette az újságot. Arca valósággal eltorzult a lelkében végbemenő izgalomtól. Elolvasta a cikket, mintha hálvogy hullott volna le a szeméről. Marion és Robert együtt, egy repülőgépen?...

X

Arlington letette az újságot. Arca valósággal eltorzult a lelkében végbemenő izgalomtól. Elolvasta a cikket, mintha hálvogy hullott volna le a szeméről. Marion és Robert együtt, egy repülőgépen?... Kezdet tiszán látni. Az volt az érzése, hogy a reitely kulcsa a kezébe került. Mégis, nem értette az egészet. Az atheni újság cikkének fecsegő bőbeszédűségéből megtudta, hogy Robert, akit nemcsak hűséges munkatársának, de a karkülönség ellenére megbízalmasabb barátjának tartott, az ő határozott utasítása ellenére nem vonaton utazott le a görög fővárosba, hanem ugyanazon a repülőgépen, amilyen a feleséggel Kétségtelen tehát, hogy az együttutazást előre megbeszéltek. Ami viszont azt bizonyította, hogy a szobor eltűnésében Robertnek is része van. Így már valamivel világosabb az ügy, azonban még mindig nincs magyarázat arra, mi szüksége volt az álnok barátnak a szoborra? Talán őt veszítette meg az amerikai? Vagy talán?... és erre a gondolatra maga is megdöbbent, — ezzel akarta őt tönkretenni? Ha a szobor eltűnése nyilvánosságra jut, kétségtelen, hogy neveltség és gunyvárává válik az egész világ előtt, éppen, hogy ezt elkerülje, mellőzte a rendőrség értesítését. Ez lett volna tehát a célja? És miért? Hol az ok, mi a titkos rugó, amely mozgatja ennek a galád merényletnek?

Eszébe ötlött a francia mondás: „Cherchez la femme!”... Igen! Az asszony! Marion!... Most már derengett valami halványan az agyában. Emlékezett, hogy mielőtt ő megismerte miss Lindsayt, Robert volt a családnál hivatalosan akkreditált széptevő. Udvarolt a követ leányainak, nyilván Marionnak is, de soha sem gondolt eddig arra, hogy ez az udvarlás, amely tudomása szerint csak a társaságbeli szórakoztatásban merült ki, akár Marionban, akár pedig a férfiben mélyebb hurokat rejtett volna. És ime mégis!... Most derül ki. Régtől fogva bizalmas kapcsolatnak kellett lennie köztük, hogy ilyen jól megértették egymást és az ő háta mögött szövetségre léptek egymással. Most már sejtette a szobor ellopásának valószínű okát is. Sir Robert nem volt gazdag ember és nem volt még kialakult társadalmi pozíciója sem. Mint költő aféle érzelmes poémák gyártója, kedvence volt ugyan a londoni társaságoknak, kivált a hölgytársaságoknak és a művészkedés egyéb terén is kísérletezett, megpróbálkozott a festészettel és szobrászattal is, azonban egyikkel sem vitte sokra. Arlingtonnal megismerkedve, az ő kutatói tevékenységén felbuzdulva rávetette magát a klasszikus kor tanulmányozására és mert tanulékonny, gyors felfogású ember volt, rövidesen megszerezte az elméleti képzettséget, ami a kutatásokban való segédkezésnél elengedhetetlenül szükséges. Segítségére volt Arlingtonnak a munkában és olyan ambícióval foelal-kozott a régészkedéssel, hogy csakhamar nélkülözhetlenné tudta magát tenni a lord szol-

gálatában. Arlington azután barátságával és legteljesebb bizalmával ajándékozta meg és a fiatalember így állandóan a nagy hírű tudós sikerének fényében sütkérezett. Ugy látszik azonban, — gondolta Arlington keserűen, mindez csak arra volt jó, — hogy alkalmas pillanatban ezt a fényt a leggaládabb merénnyel árnyékba borítsa és elrabolja iőtevőjétől az igazi nap-sugarat is, azt, amelynek hevítő melegét minden tudományos dicsőségnél többre értékelt: Marion szerelmét.

Az élet eddig megkímélte a csalódásoktól és zárkózott életmódja folytán eddig nem kellett megismernie a legvisszataszítóbb, de sajnós leggyakoribb emberi tulajdonságok egyikét: a kétszínűséget. Annál fájdalmasabban ütötte szí-ven most a ráeszmélés, hogy minő kétszínű já-tékot folytattak a háta mögött éppen azok, akik-ben vakon megbízott. Ami eddig oly fölbecsül-hetetlen érték, drága kincs volt a szemében: a baráti önzetlenség és az asszonyi föllángolás, most egyszerűen értéktelen, talmi hitványsá-gá vált előtte. És mert a iősors eddig nem tette részesévé hasonló tapasztalatoknak, most döb-bent szívvvel, értetlenül állt a fölfedezés előtt: hogyan lehetséges mindez? Hogyan lakozhat em-berekben két ilyen különböző lélek? Hogyan ken-dőzheti a szeretet, a hűség, az önzetlenség ha-zug álarca ilyen fölismerhetetlenné a romlott-ságot, a leggonoszabb feketelékűséget?

Folytatása következik

Apróhirdetések

Apróhirdetések ára a Sajtókamara által megállapított a Miniszterelnökség által jóváhagyott és december 1-én életbe lépett tarifa szerint szavanként 10 fillér. Terjedelmi minimum 10 szó. Jelleges hirdetések kezelési költsége 20 fillér. Csak felülbéveztett jelleges leveleket továbbítunk — Kérdezősködések-hez válaszbélve melléklendő.

Eladó Zomborban

a volt RESCH féle ház

ARANY JÁNOS UTCA 6.

(Radisits). Megtekinthető naponta délután 3—6 óráig. Közvetítők kizárva.

Elköltözés miatt sür-gősen eladók: különfé-le butor-berendezés,ér-deklódni Kossuth L. u. 16. I. a-1176-f

Eladó alighasznált boróka-fából, cseresz-nyeszinű szekrény, ág, éjjeliszekrény, asz-tal, etazsér, három ka-rosszék. Zombor. Köny-ves Kálmán 87. a-1173-f

Eladó iutánvosan Scherer Mariskánál Ze phir kályha, kautsch, ebédlők, zongorák. Pal las lexikon, modern konvihakredencsek, gyö nyörü, elefántbőröl készült írómappa. a-1172

Használt aítók, abla-kok és kukoricadaráló eladó. Zombor. Madár utca 8. a-1175-f

Mosószappan

cserébe

zsiradékért

Minden háziasszony érdeke, hogy összegyűit-se háztartásában a hulladékszirokat, mert azért cserébe szappant adok.

Egyed Pál

szappanipar

ZOMBOR

BARÁT U. 15.

TELEFON: 117.

A zombori kir. járásbírószágtól.

Pk. 858/1942 I.

HIRDETMÉNY.

A zombori kir. járásbírószágtól közhírré teszi hogy az állítólag elveszett következő okirat: a zombori volt Agrár Takarékpénztárnál Zombor-ban 44. sorsz alatt jegyzett 100.000 K. névértékű VIII. kibocsájtásu eredeti hadikölcsönkötvény-ről a Zombori Takarékpénztár és Közgazdasági Bank által kiállított elismervény megsemmisítése iránt az eljárást özv. Kovács Béláné szül. Gaál Margit zombori lakos kérelmére folyamata-ba tette, ennél fogva felhívja az említett okirat birtokosát, hogy a jelen hirdetménynek a Buda-pesti Közlönyben történt beiktatását követő naptól számított 3 hó alatt az okiratot a bíróságnál mutassa be, mert ellenkező esetben a bíróság azt a jelzett határidő letelte után a folya-modó újabb kérelmére semmisnek fogja nyilvánítani.

Zombor, 1942. évi január hó 5. napján.

Dr. Boldog Lajos s. k.

kir. járásbíró

A zombori kir. járásbírószágtól.

Pk. 855/1942. 1. szz.

HIRDETMÉNY.

A zombori kir. járásbírószágtól közhírré teszi, hogy az állítólag elveszett következő okirat né-hai Dr. Deák Béla zombori volt lakos által jegy-zett 100.000. K. névértékű öt és fél százalékos VIII. kibocsájtásu hadikölcsönkötvényről a zom-bori volt jügoszláv adóhivatal által kibocsájtott letétjegy megsemmisítése iránt az eljárást özv. Dr. Deák Béláné zombori lakos kérelmére folya-matba tette. Ennél fogva felhívja az említett ok-irat birtokosát, hogy a jelen hirdetménynek a Buda-pesti Közlönyben történt beiktatását köve-tő naptól számított 3 hó alatt az okiratot a bi-róságnál mutassa be, mert ellenkező esetben a bíróság azt a jelzett határidő letelte után a fo-lyamodó újabb kérelmére semmisnek fogja nyilvánítani.

Zombor, 1942. évi január hó 5. napján.

Dr. Boldog Lajos s. k.

kir. járásbíró